

PSZENICZKA (6) *sb f*

Teksty nie oznaczają é.

sg G pszeniczki (1). ◊ A pszeniczkę (2). ◊ I pszeniczką (2). ◊ V pszeniczko (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w.

Dem. od „pszenica” ‘Triticum sp. L.’ (6) : Wołek ná pszeniczkę náorze/ á potym mu w rog dádzą [= zabiją go]. RejZwierc 95.

Przen: Wybrani Pańscy; zalety moralne (w nawiązaniu do ewangelicznej przypowieści o pszenicy i kąkolu [Matth 13/24-30] oraz do obrazu rolnika oczyszczającego ziarno [Matth 3/12, Luc 3/17]) (5) : Zowie ie [Bóg swych wybranych] miłemi śwemi/ bráciśzki śwemi/ pszeniczką swoią kthora ma być fchowána do oney dziwney szpizárniey niebieskiey iego. RejZwierc 130v; Bo iáko fie [kąkol] zmocni/ pewnie y oney wdzięczney pszeniczki niemáło zátłumić może. RejZwierc 142v; [WerReguła 98].

W przeciwstawieniach: »pszeniczka ... kákol« (3): Bowiem gdy Pan ná on čás ná sádzye wliędzye/ To ich [aniólów] vrząd y spráwá/ tám ná ten čás bédzye/ By plewli márný kákol od pszenice rozno/ A puścili do pieklá y s plewámi próžno. A pszeniczkę do Pánłkiey szpizárniey fchowáli [...]. O niezczęfny kákolu/ o záłośne zyárno/ To fie w niwecz obroćić iuż tám muśiśz márný. [...] O fzczeńliwa pszeniczko/ o święte nafienie/ Ktore fie tám dośtániesz w tákie pokolenie RejWiz 157; Azafz nie lepiej być wdzięczną pszeniczką przed oblicznością Páná tego/ niżli tym sprośnym kákołem kthory thákże/ iáko słyfzimy/ ma być ogniem spalón? RejZwierc 131 [idem] [WerReguła 99].

MPi